

Att skydda sig från Elden

Att skydda sig från Elden med även den minsta goda handlingen

Adi ibn Hatim (radhiya Allahu ‘anhu) återger att Profeten ﷺ sade:
"Skydda er från Elden, om så bara med halva en dadel. Och den som inte finner något att ge, [skydda sig] med ett gott ord."
Muttafaqun ‘alayh.

Denna hadith är en av de mest koncentrerade och kraftfulla profetiska utsagorna om **gärningarnas betydelse, barmhärtighetens dörrar och tillgängligheten i Allahs vägledning**. Profeten ﷺ visar här att vägen till frälsning inte är reserverad för de rika, de starka eller de lärda — utan öppen för varje människa, oavsett resurser. Det är en hadith som sammanfattar islams etiska kärna: att även den minsta goda handlingen har ett värde hos Allah.

Språklig analys av nyckelorden

1. Ittaqu (اتقوا)

Roten *w-q-y* betyder att skydda, avvärja eller ta försiktighetsåtgärder. I Koranens språkbruk betyder *taqwa* att skapa ett skydd mellan sig själv och Allahs vrede genom lydnad och goda handlingar. Här betyder *itqa al-nar*: **"Gör vad ni kan för att skydda er från Elden."**

2. al-nar (النار)

Betecknar Helveteselden, men i hadithens retorik fungerar ordet som en **metonymi för Allahs straff**. Det är en påminnelse om allvaret i moraliska val.

3. Shiqqi tamrah (شق تمر)

Shiq betyder "hälft", "del" eller "fragment". Att ge "halva en dadel" är en **extremt liten handling**, nästan symbolisk. Profeten ﷺ väljer detta uttryck för att visa att **inget gott är för litet för att räknas**.

4. Kalimah tayyibah (كلمة طيبة)

En "god" eller "ren" utsaga. I arabiskan antyder *tayyib* något som är rent, vädofnande, välsignat. Det kan vara:

- ett vänligt ord
- en tröstande fras
- en hälsning
- en uppmuntran
- en dua

Det är alltså den enklaste formen av välgörenhet.

Teologisk innebörd

1. Allahs barmhärtighet är större än människans handlingar

Hadithen visar att Allah accepterar även den minsta handlingen som ett skydd mot Elden.

Detta är en teologisk princip:

Det är inte handlingens storlek som räddar människan, utan Allahs nåd — men handlingen är dörren till nåden.

2. Goda handlingar är graderade, men alla räknas

Profeten ﷺ nämner två nivåer:

- materiell välgörenhet (även minimal)
- verbal välgörenhet (ett gott ord)

Detta visar att välgörenhet inte är begränsad till pengar.

3. Ingen är ursäktad från att göra gott

Den som inte har något att ge materiellt har fortfarande tungan, och tungan kan vara en källa till frälsning.

Islam gör därmed godhet **universellt tillgänglig**.

4. Ett gott ord är en form av sadaqah

Detta är en återkommande profetisk princip:

Att tala gott är en form av välgörenhet som renar hjärtat och bygger relationer.

Klassiska lärdas förklaringar

Imam al-Nawawi

Nawawi betonar att hadithen visar **värdet av små handlingar** och att Allah inte låter något gott gå förlorat. Han förklarar att Profeten ﷺ nämner "halva en dadel" för att visa att även den fattigaste kan delta i välgörenhet. Nawawi lyfter också fram att *kalimah tayyibah* omfattar allt tal som inte skadar och som bringar nytta.

Ibn Hajar al-Asqalani

Ibn Hajar analyserar hadithens pedagogik: Profeten ﷺ börjar med en fysisk handling och går sedan till en verbal handling, vilket visar att **välgörenhetens dörrar är många**. Han förklarar att hadithen är ett bevis för att även små handlingar kan väga tungt på Domedagen, eftersom Allah multiplicerar belöningen.

al-Qurtubi

Qurtubi kopplar hadithen till Koranens vers om ”det goda ordet som ett gott träd” (14:24). Han förklarar att ett gott ord kan vara mer värdefullt än materiell gåva, eftersom det når hjärtat och skapar harmoni. Han betonar också att hadithen visar islams sociala etik: att skydda andra från skada och sprida godhet är en del av *taqwa*.

Andlig och moralisk lärdom

Hadithen lär oss att:

- ingen god handling är för liten,
- välgörenhet är tillgänglig för alla,
- ett gott ord kan rädda en människa från Elden,
- Allah ser till hjärtats intention, inte handlingens storlek,
- och att den troende bör vara en källa till godhet i både handling och tal.

Profeten ﷺ öppnar här en dörr till frälsning som ingen människa saknar förmåga att gå igenom.

[al-Bukhari, Imam Muslim](#)

[«Ät suhur, för i suhur finns välsignelse](#)

[Att inte förringa någon god handling»](#)

- [Bönen gudomlig befallning](#)
- [Nationalismens Uppkomst i den Muslimska Världen](#)
- ['Awrah för män och kvinnor inom och utanför bön](#)
- [Bönen mellan befallning och uphöjelse](#)
- [Regeln om att be i Haram-kläder](#)
- [Att upphöja Allahs befallning är att be](#)
- [Förstå Koranen](#)
- [Lycka eller elände i nästa liv](#)
- [Frågor och svar angående ahl al-Kitabs Kött](#)
- [Rasism: Finns det en lösning?](#)

